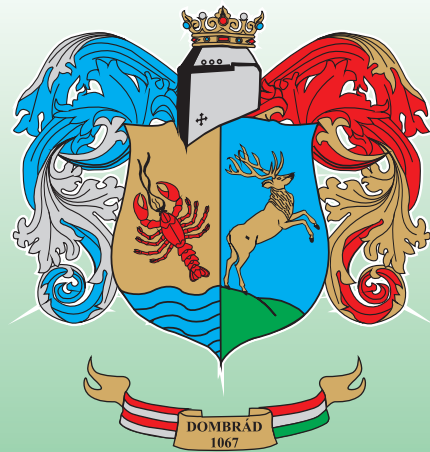

Dombrádi Híradó

XIV. évfolyam 4. szám

2009. december

HELYI KÖZÉLETI LAP

A gyerekek a Mikulás után a karácsonyt is nagyon várják

A TARTALOMBÓL

Testületi tájékoztató	2. oldal
Bursa Hungarica	2. oldal
Bűnügyi gyorsleltár	3. oldal
Karácsonyi receptek	5. oldal
Mórás hírek	7. oldal
Negyedéves kulturális híradó	8. oldal
Ősi mesterségek Dombrádon 4.	9. oldal
Anyakönyvi hírek	10. oldal
Gyermek- és ifjúsági önkormányzati választás Dombrádon	12. oldal

KARÁCSONYI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Városlakók!

Többi egyházi ünnepünkhöz viszonyítva, a karácsonynak van egy különleges varázsa. Sokak számára a legszebb, a legérzelmesebb, legalábbis a gyermeki lelket a legmélyebben megható ünnep. Amennyiben földi korlátainkon túl felnőttekként is meglátjuk a betlehemi csillag színfeletti ragyogását, akkor meglehet, hogy karácsony idejére elfeledjük köteleink szorítását. Ha így történik, akkor az ünnep fényében mindennapi szükségseink és nélkülözéseink megszépülnek, s talán még erősebbé is tesznek.

A karácsony estét a világ minden részén máshogyan ünneplik: mindenhol megvannak a megszokott hagyományok. December 24. szenteste, és egyben az advent vége is.

Minden családban a háziasszony, lehetőségeihez mérten igyekszik megteremteni a meghitt ünnep légkörét. A karácsonyhoz hozzátartozik a karácsonyi asztal, s a karácsony esti vacsora; az étkezés és előkészületei, a halászlé, a sült pulyka és a mákos bejgli.

A régi időkben minden család asztalára került szent ostya, mézbe mártott fokhagyma, hogy megvédjen a gonosztól, dió a termékenységért, hüvelyesek a szerencséért és egy egész kenyér, annak jelképeként, hogy egész évben legyen kenyér az asztalon. Egy szép almát pedig annyi szelentre vágta, ahányan ültek az asztalnál, mondván, amilyen kerek az alma, olyan kerek, összetartó legyen a család.

Korunkban a karácsony sokak számára az ajándékok dömpingjét jelenti. Minden családban más az ajándé-

kozás szokása. Van, ahol egyeztetnek, van, ahol megjelölnek egy értékhatárt, máshol élményt ajándékoznak, belépőket, jegyeket. Ne feledjük, a legszebb ajándék mindig az, amit magunk készítünk!

Manapság a kötelező rokonlátogatás mellett sokak számára a karácsonyi TV nézés a kedvelt ünnepi program. Mennyivel jobban szórakoztak régen a regélők, kántálók, betlehemezők, mind házhoz jöttek és előadták a családnak a műsorukat. Az ajándékot is ők, a kántálók, a betlehemezők kapták. A családnak sokáig maga a karácsonyfa és a rajta lévő finomságok jelentették az ajándékot.

Önkormányzatunk is igyekezett a családok ünnepét még szebbé tenni az által, hogy advent első vasárnapjára városunk főutcáját ünnepi fényekkel díszítettük, kivilágítottuk a „Mindenki Karácsonyfáját”, minden lakásba ajándécsomagot jutattunk el, valamint civil szervezetünk advent

harmadik vasárnapján karácsonyi ünnepséget szervezett a városlakók részére, ahol a városunk „kiscsillagjai” adtak műsort.

Kedves Városlakók!

Az adventi időszak lehetőséget ad a várakozásra, az ünnepre való felkészülésre, elcsendesedésre.

Egyedül a szeretet végtelen, fürdessük lelkünket, világunkat legalább most az ünnepek alatt az Isten szívéből áradó, végtelen szeretetben. Lássuk meg magunkban és egymásban ezt a szeretetet!

Karácsony azt üzeni nekünk, hogy a boldogság bennünk van és odaajándékozhatod társadnak, gyermekednek, családodnak, embertársaidnak.

Áldott karácsonyi ünnepeket kívánok, városunk minden lakója részére!

Kozmáné Kasza Veronika
polgármester

BURSA HUNGARICA TÁJÉKOZTATÓ

Dombrád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzatunk által az Oktatási és Kulturális Minisztérium Támogatáskezelő Igazgatóságával kötött szerződésben foglaltaknak eleget téve az alábbiakról tájékoztatja a lakosságot:

A BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat 2010. évi fordulójának „A” típusára településünkön 30 diák nyújtott be pályázatot.

- A pályázatokból 23 pályázat felelt meg a kormányrendeletben és az önkormányzati rendeletben foglaltaknak, ezek a

hallgatók a 2010. év szorgalmi időszakában 3.000,-Ft/fő/hó támogatásban részesülnek önkormányzatunktól.

- 6 hallgató pályázatát el kellett utasítani: 5 diákét azért, mert családjukban az egy főre jutó havi jövedelem meghaladja a rendeletben meghatározott 42.750,-Ft/fő jövedelemhatárt, 1 hallgatót pedig azért, mert a képzési időt túllépte, s ezért nem felelt meg a pályázati kiírásnak.

- 1 pályázó ügyében a szükséges mellékletek csatolásának hiányában az eljárás megszüntetésre került.

EREDMÉNYES ÉVTŐL BÚCSÚZNAK

A dombrádi rendőrséggel és az őrsparancsokkal a kapcsolatunk kiegyensúlyozott, s együttműködésünk javítható – szögezte le az idejű tevékenységükről szóló beszámoló elején *Simkó László*, a Városi Polgárőrség vezetője, aki elmondta még: a 2009-re tervezett kötelező szolgálat időarányosan 2100 óra volt.

szeptembertől október 15-éig a tervezett 70 óra helyett 115 órát teljesített.

Ami pedig nem volt tervezve, arról a polgárőrség vezetője elmondta:

– A Szociális, Oktatási, Kulturális és Sportbizottságtól kértünk és kaptunk egy névsort a Dombrádon élő idős személyekről. Lehetőségeinkhez

képest igyekeztünk őket felkeresni, elbeszélgetni velük, kisebb dolgokban segíteni. Polgárőrség-peccséttel ellátott telefonszámot hagyunk nálunk, hogy ha bármi gondjuk van, tudjanak bennünket értesíteni. (Erre az önként vállalt feladatára sok-sok órát fordítottunk.)

Simkó László átveszi az önkormányzat elismerését 15 éves polgárőri munkájáért

A rendőrséggel közös szolgálati tervben foglalt 150 óra helyett 180 órát teljesítettek, s „túlteljesítették” az iskolai rendezvényekre szánt időkeretet: 80 helyett 115 órát szolgáltak. Hasonlóan alakult a városi rendezvények (sportrendezvények, ifjúsági napok, vetélkedők, koncertek, szüreti napok stb.) statisztikája is: a terv 250 óra helyett 310 órát teljesítettek. Az „Egy iskola – egy polgárőr” akcióorozat keretében a három iskolánál három fő

Egy új és ingyenes szolgáltatást indítottunk be: lakodalmak alkalmával vigyázunk az üresen hagyott házakra – természetesen igény szerint.

A Megyei Polgárőrszövetség által pályázati szerződéssel április 1-jétől július 31-éig minden nap (2 fővel 4 órás) szolgálatot teljesítettünk. (Bejelentkezve: rendőrségi ügyelet, polgárőr ügyelet.) A megyei fokozott szolgálatunk mutatószámai: 120 nap, 3840 kilométer, 960

TESTÜLETI TÁJÉKOZTATÓ

A lap legutóbbi száma óta a Képviselő-testület többek között:

- 72/2009.(IX.17.) határozatával meghatározta az önkormányzati tulajdonú nem lakás céljára szolgáló helyiségek és egyes berendezések bérleti díjait.

- 75/2009.(IX.17.) határozatával döntött a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz való csatlakozásról.

- 78/2009.(IX.17.) határozatával döntött pályázat benyújtásáról a TÁMOP 5.4.3-09/1. házi segítségnyújtás fejlesztése c. programra.

- 79//2009.(IX.17.) határozatával döntött a vasúti épület és pályaudvar területének megszerzéséről.

- 83/2009.(IX.30.) határozatával döntött az ÉAOP-2009-5.1.1.E.”Helyi településfejlesztési akciók II. támogatása” c. pályázat benyújtásáról.

- 85/2009.(X.29.) határozatával elfogadta a Dombrádi Rendőrőrs munkájáról, Dombrád Város közbiztonságáról szóló beszámolót.

- 86/2009.(X.29.) határozattal elfogadta a Városi Polgárőrség 2009. évi elvégzett munkájáról szóló tájékoztatót.

- 10/2009.(X.30.) számmal módosította az önkormányzati lakások bérbeadásának feltételeiről szóló 19/2006.(XII.14.) rendeletét.

- 89/2009.(X.29.) határozatával meghatározta a 2010. évi belső ellenőrzési ütemtervet.

- 93/2009.(X.29.) határozatával döntött a „Tündéerkert Óvoda komplex fejlesztése” ÉAOP-4.1.1/2F-2f-2009-0018. sz. pályázathoz kapcsolódó közbeszerzésre vonatkozó közbeszerzési eljárás megindításáról.

- 94/2009.(X.29.) határozatával döntött a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatások Közösségi célú fejlesztés „Hagyományörzés feltételeinek megteremtése” c. pályázat benyújtásáról.

- 95/2009.(X.29.) határozatával döntött pályázat benyújtásáról a TIOP 1.2.3-09/1 Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése – „Tudásdepó Expressz” támogatására.

óra. Az eddig teljesített szolgálat ideje is sokatmondó: 3786 óra.

Augusztus 25-én részt vettem Miskolcon egy a rendészeti konferencián, ahol az Országos Rendőrfőkapitány és az Országos Polgárőrparancsnok tartott előadást roma kérdések ügyében. Több megyéből több települést is kiemelten veszélyeztetett településnek nyilvánítottak: köztük Dombrádot és vonzáskörzetét. Javaslatot tettek minél több roma polgárőr-csoport-szolgálat ellátására. Jelenleg nálunk ez az ügyelet megoldott. A roma kisebbség helyzetét látva és feladatainkat újraértékelve szeptember 1-jétől december 31-ig napi 2 fővel 4 órás szolgálat ellátását vállaltuk. Kétszer vettünk részt eltűnt

személy utáni kutatásában. Kékcsén 5 fővel. Eredménye lett munkánknak: a veresmarti tónál megtaláltuk az eltűnt személyt. Kistiszaháton szintén 5 fővel polgárőreink találtak meg egy eltűntet.

Kiemelt feladataink közé tartozik a Mindenszentek – Halottak napja szolgálat. Ekkor 7 napot szolgáltunk a régi és az új temetőben 7 fővel 539 órában 9-től 20 óráig. Dombrád az OPSZ által is kiemelten veszélyeztetett terület. Minden nap szolgálatot látunk el szeptember 1-jétől december 31-éig. Szolgálaton résztvevők száma 7 fő, éves teljesített szolgálat összesen: 5423 óra.

(A polgárőrség vezetője idén megkapta az országos szövetségtől a „Polgárőr Érdemkereszt” bronz fokozatát.)

BŰNÜGYI „GYORSLELTÁR” AZ ŐRSPARANCSNOKTÓL

A Dombrádi Rendőrőrs 2009. évi alapvető célkitűzése volt bűnözés elleni eredményes rendőri fellépés,

A társadalmi és lakossági elvárásoknak való megfelelés, a hatékony és gazdaságos működés, valamint rendőri tevékenység minőségi színvonalának folyamatos javítása – fogalmazott *Karászi Zsolt* r. őrnagy, őrsparancsnok.

Az őrsparancsnok hozzátette: – Mindezen célkitűzéseket az állandó rendőri jelenlét biztosításával, a bekövetkezett eseményekre történő gyors, hatékony, szakszerű reagálással és a megelőzés eszközeivel kívántuk megvalósítani.

A személyi állomány vonatkozásában is folyamatos változás, megújulás volt jellemző.

A Kisvárdai Rendőrkapitányság vezetője, *Villás István* r. alezredes nyugállományba vonult, szeptember 1-jétől a vezetői feladatokat *Dr. Barnai Sándor* r. alezredes kapitányságvezető látja el.

(A dombrádi őrsparancsnok kinevezésére szintén szeptember 1-jén került sor. A szerk. megjegyzése)

A Kisvárdai Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályvezetője, *Sipos József* r. alezredes szintén nyugállományba vonult. Az Osztályvezetői teendőket *Gyarmati János* r. őrnagy látja el.

nagy látja el október 1-jétől.

Rendőrőrsünk székhelye Dombrád, illetékességi területünkhöz 4 község - Tiszakanyár, Pátroha, Gégény, Újdombrád - és 6 külterületi rész (tanya) tartozik. A lakosság lélekszáma: 12.017 fő.

Bűnügy

Őrsünk működési területén eddig 260 bűncselekmény vált ismertté. Dombrádon követték el a legtöbbet, 165-öt.

127 esetben éltünk vádemelési javaslattal, 65 esetben a nyomozás megszüntetésére került sor, míg 26 esetben a nyomozást elutasítottuk.

Jelenleg 22 ügyben folyik nyomozás.

Dombrádon 105 esetben követték el vagyon elleni, 29 alkalommal személy elleni, 21 ízben közrend elleni, s 6-szor közlekedési, 4-szer pedig család- és nemi erkölcs elleni bűncselekményt.

Idén március 1-jén hatállyal lépett a Btk. 330/A. §-ban meghatározott *uzsora* bűncselekmény. Őrsünk volt az első a Kisvárdai Rendőrkapitányság területén, amely e bűncselekmény miatt nyomozást rendelt el még márciusban.

Szerencsére továbbra sem fordult elő súlyos, a lakosság biztonságérzetét erősen befolyásoló esemény: emberölés, pénzintézet elleni támadás, il-

letve fegyveres rablás.

Szeptember 8-án *Kozmáné Kasza Veronika* polgármester a térfelügyeleti rendszerek kiépítésével kapcsolatos tanácskozásra hívta össze a környező települések önkormányzati vezetőit.

Dr. Barnai Sándor r. alezredes, a Kisvárdai Rendőrkapitányság vezetője és *Kiss Robert* r. százados, az ORFK Közrendvédelmi Főosztályának kiemelt főreferense a térfelügyeleti kamerák rendőrségi alkalmazásáról, a bűnmegelőzés és felderítés terén tapasztalt hatékonyságáról tájékoztatták a megjelenteket.

Közrendvédelem

A 2009. év meghatározó feladatává vált a roma lakosság sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése, illetve a hatékony felderítésüket szolgáló feladatok végrehajtása. Ennek eredményeképpen a magyar kormány az ország közbiztonságának és az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása érdekében elfogadta a rendőrség „*Közbiztonsági Háló*” elnevezésű cselekvési programját. A program február 12-én indult.

Illetékességi területünkön nem követték el a roma lakosság sérelmére támadást, és ők sem követték el önbíráskodást.

Szabálysértések

A feljelentések terén továbbra is a közlekedési szabálysértések száma jelentős. Ezen belül a közúti közlekedés szabálysértése miatt történt a legtöbb feljelentés: 119 esetben. Kiemelt figyelmet fordítottunk a kerékpárosok ellenőrzésére. Még mindig nagy arányban fordul elő, hogy a kerékpárosok látogatás nélkül vesznek részt a közlekedésben. Velük szemben 32 esetben éltünk szabálysértési feljelentéssel.

Tulajdon elleni szabálysértés kapcsán 31 feljelentést tettünk.

Ittas vezetés szabálysértésének ügyében 11 esetben tettünk feljelentést. 7 esetben vezetői engedély elvételére is sor került, 7 esetben pedig hatósági jelzés elvétele is szükségessé vált.

Jelenleg 3 fő végzi a bűnügyi szakszolgálatot. Az őrs állományában a közrendvédelmi tevékenységet 5 fő körzeti megbízott és 5 fő járőr látja el.

Végezetül a Dombrád Rendőrőrs állományának valamennyi tagja nevében ezúton kívánok a város valamennyi lakójának Békés Boldog Karácsonyt, az új évre bőséget és sikerekben gazdag esztendőt! – zárta tájékoztatóját *Karászi Zsolt* r. őrnagy, őrsparancsnok.

MEGÚJULT A „RÉGI TEMETŐ”

Dombrád önkormányzata sikeresen pályázott az Út a munkába programban. Ennek keretében 110 tartósan munkanélküli foglalkoztatására nyílt lehetőség. Megalakult az erdészeti csoport 15 fővel, amely egyéb teendői mellett feladatul kapta az úgynevezett „régisírkert” rendbetételét.

Dolgozóink sok száz munkaóra árán kicseréjzték a tájidegen, nem őshonos akácot, tereprendezést hajtottak végre, majd az akácfák helyére kocsányos tölgyecse-

metéket ültettek. A nyár folyamán emellett kaszáltak az utak mentén és folyamatosan eltakarították a szemetet a temető területéről. Ennek a munkának az eredményeként Halottak napjára az eddig kicsit mostohagyermekként kezelt régi temető megszépült. Reméljük, hogy munkánk eredménye meglepéssel töltötte el az elhunyt szeretteik sírját felkereső hozzátartozókat!

Munkánkat tovább folytatjuk és felkérjük a lakosságot, hogy az elért eredm-

nyek megtartásában segítsék munkánkat azzal, hogy a keletkező szemetet a szemetgyűjtő edényekbe helyezik.

Tisztelettel megkérjük településünk fiatalságát is, hogy a hétvégi diszkrét alkalmával ne a ravatalozó környékét használják - a hantgátlót „feldobó” - italozás helyszínéül.

Magam és munkatársaim nevében is kívánok városunk minden lakosának békés karácsonyi ünnepeket, és eredményekben gazdag boldog újévet!

Vajda Zoltán
csportvezető

KÖSZÖNET AZ ADÓ 1%-ÉRT!

A Dombrád és Térsége Kosuth Egylet köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át az elmúlt évben az Egyletnek ajánlották fel. Az összeget az alapító okiratban meghatározott célokra, hagyományápolásra, -őrzésre használta fel az Egylet. Köszönettel várjuk ez évben is felajánlásukat.

Adószámunk:
18807589-1-15

120 éve egyesült Dombrád és Óntelek

Az idei évben ünnepeljük Dombrád és Óntelek egyesülésének 120. évfordulóját. Ebből az alkalomból a „Beszélgetés a Könyvtárban” rendezvénysorozat keretein belül előadást tartott Orosz Károly nyugalmazott mérnök, újságíró, helytörténeti kutató, valamint dr. Sipos József történész.

A rendezvényt december 5-én Vincze Menyhért, az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár igazgatója nyitotta meg, míg a vendégeket Kozmáné Kasza Veronika polgármester köszöntötte. A köszöntő után a Szivárvány Óvoda homlokzatán ebből az alkalomból elhelyezett emléktáblát Kozmáné Kasza Veronika leplezte le.

Ezt követően a Művelődési Ház könyvtári olvasószékhelyében Orosz Károly az egyesülés előzményeiről, okairól, következményeiről beszélt, míg dr. Sipos József Dombrád társadalma az egyesüléskor címmel tartott előadást. Ezt követően a karácsonyi ünnepekhez közeledve az intézmény diós- és mákos bejglivel, valamint forralt borral kínálta a jelenlévőket.

A polgármester asszony Orosz Károly személyében nemcsak a helytörténeti kutatót, hanem mint az immár 9 kötetes Dombrádi Olvasókönyv-sorozat szerzőjét, míg dr. Sipos József személyében a történész-muzeológus mellett a Nagy Imre Társaság titkáráként is üdvözölte. Mint a városvezető aláhúzta, a két férfi nem első ízben tartott előadást a településen: Orosz Károly az 1956-os forradalom és szabadságharcról írt könyvét a megjelenést követően mutatta be az olvasóközönségnek a házasságkötő teremben, míg Sipos József egy másik esemény

keretében tartott előadást a parasztság helyzetéről.

Ezúttal mindkét előadó részletesen szól a két település Dombrád és Óntelek történelméről és egyesüléséről.

- Ha azt az időt és energiát, amit szülővárosuk gazdagítására fordítottak saját egyéni boldogulásukra „költik”, már mindketten a százas toplistán lennének – hangsúlyozta a polgármester, hozzátéve: - Orosz Károly igazi lokálpatrióta, csak itthon érzi magát otthon. Nem felejtí sohasem, honnan indult és gyermekeit is ennek szellemében neveli. Orosz Károly a három malomkő között őrlődő, ma is a mezsgyén álló paraszt, munkás, értelmiségi, szülőföldjéhez és egyházához ezer szállal kötődő ember. A szülői házban tanult örök emberi értékekhez igazodva éli életét. Szakmájában sikereket ért el, újságíróként számtalan publikációval tette le a névjegyét, de nekünk mégis az a legfontosabb, hogy a kilenckötetes olvasókönyv szerzője.

Az I. kötetben az akkori község református gyülekezetét, a református iskola múltját és újraindítását mutatja be.

A II. kötetben a középkori Dombrádot, a Római-katolikus egyház történetét dolgozta fel. A halálózás, temetés, virrasztás dombrádi szokásairól is ír e kötetben.

A III. kötetben az óvodai nevelés történetét, a kenderfeldolgozást és a betlehemi szokásokat mutatja be.

A IV. kötetben a dombrádi zsidóságot és a deportálás dombrádi történéseit írja le.

Az V. kötet a budapesti értelmiségiek Dombrádra való kitelepítéséről, a kulákvándorlásról szól. E

kötetben dolgozta fel a kenyérsütést és a hozzá kapcsolódó szokásokat.

A VI. kötetben a népi gazdálkodás, táplálkozás, szavak, szólások és ragadványnevek Dombrádon témát mutatja be. E kötetben került feldolgozásra Újdombrád története, a dombrádi lakodalmas rigmusok.

A VII. kötetben a Nyírvidéki-Rétközi Kisvasút és a dombrádi sport történetét dolgozta fel.

A VIII. kötetben a II. világháború dombrádi történetéhez kapcsolódóan ír. E kötetben jeleníti meg Pórsolt Ferenc lelkész katonák között végzett lelki, gondozói szolgálatát. Továbbá itt kerülnek feldolgozásra a szüreti hagyományok.

A IX. kötetben az 1956-os Forradalom és Szabadságharc dombrádi és térségi eseményeit írja le.

A VIII. kötetig Sipos Kálmán Nagytiszteletű református lelkészünk társszerzőként dolgozik e munkákban. Nekünk most élőknek és az utókornak e kötetek kincseket érő értékek marad.

- Sipos József életművéből a teljesség igénye nélkül néhány villanást említenék. Megőrizve baloldali elveit, mindig a polgári demokráciát „igenli”. Elsősorban az alsóbb társadalmi rétegek érdekeit képviseli. Publikációiban mindig hangot ad annak, hogy a Magyarországon élő 3 millió szegény ember léte a modernizáció, és a társadalmi fejlődés szempontjából elfogadhatatlan. A maga eszközeivel és lehetőségeivel azért harcol, hogy ezen változtasson.

A Szegedi Tanárképző Főiskola történelem-testnevelés szakát kiváló tanárjelölt kitüntetéssel vé-

gezte el. A tanári munka mellett folytatta tanulmányait, 1978-ban doktorált „A Kisgazdapárt és a Bethleni konszolidáció” című dolgozatával. A tudományos munka egész életét végigkíséri egészen a mai napig. Kutatási témái Közép-Európa parasztpártjai 1918-19-ben. Ebben a témában védi meg kandidátusi disszertációját 1984-ben. Tudományos érdeklődésének középpontjában, elsősorban a két világháború közötti agrárkérdés, a földreformok, a parasztpártok, Nagy Imre politikája és a rendszerváltás kérdésköre áll. E témákból az elmúlt 30 évben közel 100 tanulmánya jelent meg. A teljesség igénye nélkül emelnék ki ezek közül néhányat:

A Kisgazdapárt struktúrája és a bethleni konszolidáció című tanulmánya, 1985-ben, A Kisgazdapárt és a Bethlen-kormány kezdeti tevékenysége című tanulmánya 1989-ben jelent meg. Társszerzőkkel adta ki 1999-ben a Rendszerváltók a baloldalon, Reformerek és reformkörök 1988-1989 című dokumentumválogatást, amelynek célja, hogy a rendszerváltás bonyolult időszakáról pontos és a nemzeti emlékezet számára is elfogadható képet tárjon elénk.

Dr. Sipos József jelenleg a Szegei Egyetem Új- és Legújabbkori Magyar Történeti Tanszékének docense, és a Nagy Imre Emlékház kutatási igazgatója.

- A mai rendezvény célja is éppen az, hogy megkeressük a jelenben a történelem hátrahagyott jeleit, ezek segítségével megértsük a múltat, és ennek fényében lássuk a jövőt – mutatott rá Kozmáné Kasza Veronika.

ALMÁS KUGLÓF

Hozzávalók a tésztához:

- 70 dkg finomliszt
- 1 csomag sütőpor
- 2 csomag szárazélesztő
- 25 dkg porcukor
- 5 tojás
- 5 kanál zsír (kacsa vagy libazsír)
- kb. 3 dl tej

Hozzávalók a töltelékhez:

- 2 nagy, édeskés alma
- kristálycukor (ízlés szerint)
- fahéj (ízlés szerint)

A 70 dkg lisztet összekeverjük a sütőporral, a szárazélesztővel, és a porcukorral. (A jobb hatás elérése érdekében érdemes egy félórával a műveletek megkezdése előtt szobahőmérsékleten tartani a lisztet, a sütőport, a szárazélesztőt és a porcukrot.) Ezután a zsírt kis lángon megolvasztjuk. Amíg a megolvasztott zsír kihűl, az 5 tojást szétválasztjuk, külön a sárgáját, és külön a fehérjét. A tojássárgáját kristálycukorral simára keverjük, a tojásfehérjéből – a hozzáadott kristálycukorral – gyenge habot verünk, majd óvatosan összeforgatjuk a liszttel. Ezután lassan rálocsoljuk a tésztára a már kihűlt zsírt, majd alaposan csomómentesre dagasztjuk a tésztát annyi tej hozzáadásával, amennyit a tészta felvesz. A tészta akkor jó, ha szép hólyagos, elválik a táltól, és nem ragad a kezünkhöz. Miután a tésztát kidolgoztuk, légmentesen letakarjuk a tálat egy

konyharuhával, és szobahőmérsékleten vagy villanysütőben 50 fokon, 1 órán át kelni hagyjuk.

Amíg a tészta megkel, az almákat megmossuk, meghámozzuk, majd lereszeljük. A reszelt almát ízlés szerint ízesítjük kristálycukorral, fahéjjal, alaposan összekeverjük, majd letakarjuk, és állni hagyjuk.

Mielőtt a tészta megkelne, a reszelt alma levét öntsük le, hogy a tésztát ne tegye kocsonyássá az alma leve, egy nagyobb kuglófformát pedig alaposan kenjünk ki Rama margarinnal.

Mielőtt a megkelt tésztát összedolgoznánk a töltelékkel, állítsuk be a sütőt 180 fokra, hogy előmelegedjen.

A megkelt tésztát dolgozzuk át, osszuk szét rajta a reszelt almát, majd alaposan dolgozzuk össze a reszelt almát a tésztával. Ezután egyenletesen tegyük a tésztát a kivajazott formába, majd tegyük a sütőbe, és hagyjuk 1 órán át sülni. A tésztát 180 fokon vagy közepesen nagy lángon süssük addig, amíg feljön, ezután vegyük le 150 fokra (vagy közepes lángra), hogy a tészta ne repedjen szét, de mindenhol átsüljön. Sütés közben hurkapálcával tehetünk próbát, hogy átsült-e a tészta. (Az 1 órán át való sütés villanysütőnél irányadó.)

Miután megsült a kuglóf, szobahőmérsékleten hagyjuk kihűlni, majd fordítsuk ki a formából egy lapos nagytányérra. Ha szilikonformát használunk, nem kell a kuglóf kihűléséig várni, csak kb. 5 percet, kifordítjuk a tányérra, és a tányéron hagyjuk kihűlni, szobahőmérsékleten.

A kész kuglófot lekvárral, vagy pudinggal kínáljuk. Jó étvágyat kívánok!

Dr. Sipos Katalin

KARÁCSONYI „SÜTEMÉNY”

Végy 1 kg meleg szeretetet, szitáld a türellem szitáján,

De nehogy pletykamag kerüljön bele!

Adj hozzá:

- 1 liter bátorságot

- 3 dl szorgalmat

- 1 dl jószágot

- És gyúrd össze 1 tojásnyi kedvességgel,

- Takard le tiszta jókedvvel.

Ha megtelt, süsd meg a kitarítás tüzenél.

- szórd meg asszonyi kacagással,

- és tegyél rá pár csepp nyugodt megfontolást.

Vágd fel annyi darabra, hogy eggyel több legyen, mint Ahányan az asztalt körülültek, hiszen mindig akad valaki, Aki még rászorul.

Kívánom, hogy ebből a süteményekből neked is jusson, S így boldog lesz a Karácsonyod!

*Király Istvánné
válogatott receptje*

Karácsonyi ajándék

Jókai Mór egy kedves elbeszélése

Élt valahol a világban egy nagyon szegény varga, akinek semmije se volt e mostoha földön, csak kilenc gyermeke. Anyjuk már régen meghalt, s így a vargának egyedül kellett gondoskodnia fenntartásukról és felnevelésükről. Bizony, temérdek gondot okozott ez a szegény vargának, de örömmel tette, mert nagyon szerette családját, árva gyermekeit: az édesanyjuk helyett is szerette őket. A legnagyobb gond akkor szakadt rá, amikor karácsony közeledett. Szeretett volna ő is nagy karácsonyfát állítani, fénylő gyertyákkal, szikrázó csillagszórókkal, szaloncukorral, aranyos diókkal és sok fehér angyalhajjal, és a fa alá ő is szeretett volna játékokat, ajándékokat rakni gyermekei számára. Így szerette volna ő, de sajnos, a fukar élet nem engedte meg. Akkor gondolt egyet, hogy gyermekeit megtanítsa egy szép karácsonyi énekre, és ez lesz az ő karácsonyi ajándékuk. Így is történt.

Elérkezett a szenteste: s a népes család boldogan énekelte: „Dicsőség mennyben az Istennek, dicsőség mennyben az Istennek...” - Zengett, harsogott az ének... S amikor a végére értek, kezdték előlről.

Szomszédjukban egy savanyú úr lakott, aki már nem bírta elviselni a többször ismétlődő éneket, ezért átkopogott hozzájuk, és ezer koronát ígért, ha abbahagyják. A varga el is fogadta az ajánlatot, s aztán elcsendesült, elhalt az ének a kis kórus ajkán. De a csend, a hallgatás nem sokáig tartott. Sem az édesapa, sem a gyerekek nem bírták elviselni, hogy szívük ne ujjongjon az ének szárnyain: ezért a varga visszaadta a pénzt, a család pedig boldogan énekelte tovább a karácsonyi éneket.

Nekünk is hasonlóképpen kell cselekedni, hogy a világ minden kincséért el nem hagynánk ennek a szent éjszakának, Jézus Krisztus születésének ünneplését! Ne halkuljon el ajkunkon a karácsonyi ének! Kegyelemben gazdag, áldott karácsonyi ünnepeket!

Református Lelkészi Hivatal

ÉRDEKES PROGRAMOK A SZIVÁRVÁNY ÓVODÁBAN

Óvodánkban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya nagyon magas, ezért is tartottuk fontosnak az integrációs fejlesztőprogram elkészítését, melynek alapján kiemelten foglalkozunk ezen gyerekek nevelésével. Az integrációs és képesség kibontakoztató pályázaton a tanév első négy hónapjára közel három millió forintot nyert intézményünk, amit a hátrányok leküzdésére tudunk felhasználni.

Így sporteszközöket, mesekönyveket és rajzfelszereléseket tudtunk vásárolni az óvodásainknak. A sportfelszerelések

a mozgásfejlesztéshez a mesekönyvek az anyanyelvi fejlesztéshez a rajzeszközök pedig a kézügyesség fejlesztéséhez járulnak hozzá. A megnyert pályázat eredményeképpen olyan programokat tudtunk szervezni amelyre eddig egyáltalán nem vagy csak szülői, támogatói segítséggel volt lehetőség. Egészségnapot rendeztünk ahol a védőnénik a helyes fogápolás technikáját mutatták be, de hallhattunk az egészséges táplálkozásról is. A gyerekek a résztvevő szülőkkel együtt finom gyümölcs és zöldségsalátát készítettek, amit együtt el is fogyasztottak.

A nagy-középső csoportosok színházi előadásán az Oroszlánkirály című darabot nézhették meg a kisvárdai Várszínházban. Az óvodásainknak nagyon tetszett az előadás, szívesen meséltek róla a kisebbeknek és a szülőknek egyaránt. Az óvó néniknek is jó volt látni az elégedett gyermekarcokat, hiszen tudjuk, hogy sok gyerek még igazi színházba csak most jutott el életében először. Szeretettel vártuk a szülőket Dr. Kelemen Lajos pszichológus egyetemi tanár előadására, nagy sajnálatunkra azonban ezen nagyon kevesen vettek részt.

A karácsonyi készülődés keretében közös szülői délutánon ajándékkészítésre (képeslap, ajtókopogtató, fenyődísz) tanítják óvodapedagógusaink az arra vállalkozó anyukákat esetleg apukákat. Amennyiben lehetőségünk lesz rá, a következő évben is szeretnénk folytatni a megkezdett munkát, terveink között szerepel a nagycsoportos gyerekek hajókirándulásának megszervezése, farsang, sportnap és gyereknap szervezése, valamint a gyermektorna- és gyermektánc-foglalkozások beindítása.

ÜNNEPI HANGULAT A GYEREKHÁZBAN

A Mese-híd Gyerekházat az év szeptemberében vehették birtokba a 0-5 éves korú gyerekek és családjaik. A ház csakhamar a kisgyermekes családok kedvelt közösségi tere lett. Településünk új szolgáltatástípusának érdekessége, hogy úgy nyújt a gyerekek számára „intézményes” nevelést, hogy a szülők is aktívan részt vehetnek ebben. Ezt a lehetőséget sok érintett család fogadta örömmel. Az állandó és alkalmi látogatók folyamatosan bővülő és színesedő közösséget alkotnak.

A nevelők és szülők együtt szerveztek Mikulás-ünnepséget. A piros ruhás jótevő

látogatását megelőző hét már a Mikulás-várás jegyében zajlott. Közös kézműves foglalkozások, énektanulás jelezték a nagy nap közeledtét. December 4-én a Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Művészeti Iskola színjátzó csoportja adott műsort, melynek keretében „ide varázsolták” számunkra a Télapót. (Ezúttal is köszönjük nekik!) Természetesen a Mikulás zsákjából a nagyon kedves mesejáték mellett előkerültek a szokásos csomagok is.

Az ünnepi hangulat karácsony közeledtével is folytatódik. A szülők-nevelők és a kicsik saját készítésű dí-

szekkel, mézeskalácssütéssel, betlehemkészítéssel várják az ünnepet. A közös karácsonyfa-állítással egybekötött ünnepséget december 23-a dél-

előttjén tartjuk. Az ünnepi forgatagra szeretettel várunk minden kedves régi ismerőst és új érdeklődőket is!

A gyerekház dolgozói

VÁLTOZÁSOK, AMELYEKNEK RÉSZESEI LETTÜNK

A Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola hírei

„Keresem minden gyerek sajátos titkát, és azt kérdezem, hogy segíthetném abban, hogy ön maga lehessen...”

A 2009/2010-es tanév iskolánkban a változások éve lett. Megújulunk ismeretekben, tudásban, tapasztalatban, jobban megismerjük egymást, a gyerekeket, akikkel nap mint nap kapcsolatban vagyunk. Eddig is így volt ez, csak most nagyobb hangsúlyt kapott, mivel önkormányzatunk megnyerte a TÁMOP 3.1.4 kompetencia alapú oktatás pályázatát.

Mit jelent az, hogy kompetencia? Három dolog egységét jelenti: ismeretet, képességet, viszonyulást a tanuláshoz.

Megváltoztak azok a körülmények, amelyekben még mi felnőtünk, s átalakult az értékrend.

Az új körülményekhez kell igazítani az oktatási rendszerünket is. Erre pályáztunk. A programnak több összetevője van: pedagógusainknak különböző tanfolyamokon kell résztvenniük, hiszen meg kell ismerniük az új változásokat, amit a pályázat is elvár.

Vannak bevont osztályok, ahol már ebben a tanévben elsőként indult ez a változás: 1. a,b 5.a,b, 6.a,b 9., 10., 11., 12., osztályok.

Természetesen a következő évben a többi osztályban is bevezetjük ezeket a tanulási módszereket. Ezekben az

Kanyáriné Baglyos Szilvia szövegértés-szövegalkotás, 8. osztályban: Csákiné Szanyi Julianna művészetek(ének, rajz)

osztályokban intenzívebben fognak csoportokban dolgozni a tanulók. Megtanulják az együttműködést, az egymásra való odafigyelést, és az egyéni felelősség súlyát, illetve értékét is. Nyílt tanítási órákra kerül és került már sor.

November 24-én szakmai napot tartottunk, ahol a környék iskoláinak képviselői, vezetői (Kisvárdai, Tiszabeczdéi, Mándoki, Gyulaházi, Fényeslitkei) betekintést nyerhettek az eddig végzett munkánkba.

Ezen a napon bemutató órát tartottak: 1. osztályban: Ónádi Bálintné szövegértés-szövegalkotás, Harsányi Istvánné matematika, 5. osztályban:

10. osztályban: Pellei Zoltánné szövegértés-szövegalkotás, 11. osztályban: Harsányiné Petneházi Ágnes szociális és életviteli kompetencia.

Úgynevezett Témahétre került sor december 14-étől 18-áig. Téma: „A család.”

Februárban 3 hetet meghaladó projektre kerül sor, melynek „Egészséges életmód” címet adtuk. Valamennyi nevelő tanítási óráját érinti, legyen az fizika, kémia, biológia vagy testnevelés. Már Széchenyi István is érezte a maga korában a változások szelét, amikor így fogalmazott: „Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen.”

Erre építve és ebből erőt merítve kezdte minden nevelőnk ezt a tanévet. Várunk valami csodát, valami újat, ami szebbé, jobbá teheti nemcsak a mi életünket, hanem a felnövekvő nemzedék életét is. Az, hogy a gyermek kerül a középpontba, bizonyítják azok az iskolai rendezvények, amelyek maradandó élményként jelennek meg.

Ilyen szép esemény volt iskolánk életében a SZALAGAVATÓ november 20-án.

A meghitt hangulat mellett jelen volt a humor, a jókedv, a

köszönet és a hála. A feltűzött szalag számukra az első lépés a felnőtté váláshoz. Legyenek rá büszkéek és viseljék méltósággal!

December 4-én MIKULÁS lá-

togatott az iskolákba, óvodába és a gyermekházba.

December 18-án meghitt karácsonyi műsorral kívántunk mindenkinek BOLDOG, BÉKÉS ÜNNEPEKET!

Nagy Szabolcsné

Gyűjts karácsony-gyertyát!

Gyűjts karácsony-gyertyát
Legbelül szívedben,
Fénye járjon most át,
Ne fázz a hidegben!

Legyen világosság
Földön és egekben!
Érintsen nyitottság
Tisztult lelkiületben!

Gyűjts karácsony-gyertyát!
S Betlehem-tüzedben
A szeretet megvált,
Ragyogsz fényesebben.

NEGYEDÉVES KULTURÁLIS HÍRADÓ

Az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár a Dombrádi Napok elnevezésű rendezvénysorozat után sem pihent, hiszen a Művelődési Ház előterét már

kezés koszorúit helyezték el az 1956-os kopjafánál.

Az idei év utolsó véradása november 12-én volt. A nyír-

A fiatalok által készített fényképek kiállítása a kultúrházban

a DIFI Ház fotókiállítására készítettük elő. A kiállítás megnyitója október 2-án volt. A kiállítást 2009. november 16-ig tekinthette meg a közönség.

A következő hetekben a Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói és tanárai vették birtokba a Művelődési Ház nagytermét, hiszen szinte minden nap készültek, próbáltak a végzős diákok a szalagavató műsorra *Pellei Zoltánné* és *Szalkayné Szénégető Krisztina* tanárnővel. Ugyanakkor sikerült örömet szerezni az óvodás gyerekeknek is, akik október 15-én bábelőadást tekinthettek meg Az aranytulipán címmel, melyet a Matyi Műhely Báb-színház művészei adtak elő.

A következő napokban megnőtt a próbák száma. Az 1956-os emlékműsorra való felkészülést is *Pellei Zoltánné* tanárnő segítette. A Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola az ünnepi megemlékezést október 22-én délelőtt tartotta. A városi megemlékezés ugyanezen a napon 16 órától kezdődött. Az ünnepi műsor után az önkormányzat és a helyi pártok képviselői, valamint *dr. Szép Béla* országgyűlési képviselő az MSZP nevében a megemlé-

gyházi vérellátó központ reggel 9 órától 14 óráig várta az önkénteseket. A levett vérből vörösvérsejt-koncentrátum, plazmakészítmények és vérlemezke koncentrátum készül, így egy egység teljes vér 3 beteg életén segíthet. A véradáshoz intézményünk dolgozói is hozzájárultak.

A 2009-es esztendő A Magyar Nyelv Éve. A „Beszélgetés a könyvtárban” előadássorozaton belül, a záhonyi Tiszakönyök Művészeti és Kulturális Egyesülettel közösen ennek alkalmából rendezvénysorozat indult november 17-én. A rendezvény célja a nemzeti önbecsülésnek és az azonosság tudat elmélyítésének, a kulturális közösség összetartó erejének, a magyar nyelvnek, mint a társa-

Részlet az 1956-os emlékműsorból

dalmi kohézió segítőjének ápolása, erősítése volt. November

18-án a Művelődési Ház adott otthont a rendezvénynek. A vendégek a könyvtár olvasói részlegében hallgathatták meg *Minya Károly* (főiskolai tanár, Nyíregyháza); *Nick Ferenc* (kutató, a Falvak kultúrájáért alapítvány elnöke, a Magyar Kultúra Lovagja); *Bakajsa András* (irodalmár), *Bodnár István* (író, költő, újságíró), valamint *Balázs Sándor* (költő) előadásait. A Művelődési Ház nagytermében kiállítás volt látható Sipos Attila fotómunkáiból, melyekhez *Bernáth Józsefné Székely Erzsébet* írt versasszociációkat.

A Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola végzős diákjai november 20-án tartották szalagavató műsorukat. A több hetes felkészülést sikeres előadás követte. A végzős diákok szalagjait *Bodnárné Nagy Erzsébet* tűzte fel.

November 26-án természeti vizsgálatnak adott otthont a Művelődési Ház ifjúsági terme. Aki elégedetlen volt látásával, az megvizsgáltathatta szemét, és igény szerint szemüveget is készíttethetett. December 1-jén a Szivárvány Óvoda szülői munkaközössége költözött a könyvtár olvasótermi részlegébe. *Markó Istvánné* vezető óvónő szakmai tájékoztatást nyújtott a megjelent szülőknél. December 6. minden gyermek számára fontos dátum. A Mikulás érkezése minden gyermek arcára mosolyt csal. Tudják ezt a dr. Bereczky Zsigmond Re-

ber 4-én a művelődési házban Mikulás-ünnepséget tartott az iskola diákjainak, akik itt is találkozhattak a Téliapóval.

Idén még az alábbi eseményeknek adtunk, illetve adunk helyet:

- December 14.: „Őszi-rosa” Nyugdíjas Klub évzáró ünnepsége
- December 14.: Cigány Kisebbségi Önkormányzat közmegehallgatása
- December 18: A Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola karácsonyi ünnepsége.
- December 20.: A dr. Bereczky Zsigmond Református Általános Iskola karácsonyi műsora.

A városépítők hírei

A Dombrádi Városvédő és Városszépítő Egyesület az idei évben az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtárral együttműködve pályázatot nyújtott be a Felső-Szabolcsi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesülethez. A pályázat címe Közösségformáló rendezvények szervezése. Sikeres pályázat esetén a támogatás a települési és települések közötti közösségformáló vagy hagyományörző rendezvények szervezésére, lebonyolítására vehető igénybe. Az egyesület és a Művelődési Ház 2.011.625.-Ft összegben nyújtotta be pályázatát, melyet a Dombrádi Napok elnevezésű ezen belül a Dalostalálkozóra és a Hagyományörző Szüreti Mulatságra kíván fordítani. Az idei évben a SZJA 1%-os felajánlásokból egyesületünket 49.348.-Ft-tal támogatták a szimpatizánsok. A segítséget ezúton is köszönjük.

A Dombrádi Városvédő és Városszépítő Egyesület tagságának nevében kívánok örömetli, békés karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag boldog új évet mindenkinek.

Vincze Menyhért
az egyesület elnöke

formátus Általános Iskola tanárai is. Az egyházi iskola decem-

ŐSI MESTERSÉGEK DOMBRÁDON (4.)

A szabók remekeiről

„Ruha teszi az embert” – tartja a mondás, amely a szabó-mesterség művelőit a divat első emberévé teszi. A szabó tehát különleges tudomány birtokosa.

Az első név szerinti említés magyar szabókról 1271-ből származik, ám nem az a Szabó Pál volt az első, aki ezt a mesterséget művelte. Sokkal korábban, valószínűleg már a honfoglalás táján is akadt olyan, aki gyakorlott mozdulattal igazította formára őseink mindennapi viseletét. A mesterség korai gyökereire utal a „szab” ige is, amely török eredetű, és melyből a mesterség nevét származtatják. Elképzelhető, hogy maga a mesterség is török eredettel bír. Természetesen sokáig csak kevesek kiváltsága volt az öltözetek varratása, hiszen az egyszerű emberek maguk készítették ruháikat. Akkoriban a ruha-készítéshez használt bőr éppoly kedvelt volt, mint a korabeli textilek, ezért szűcsre legalább annyira szükség volt, mint szabóra.

A szabómesterség fejlődését és terjedését nagyban elősegítette a városi polgáriásodás, ami nem csak növekvő vevőkört jelentett, hanem függetlenséget is biztosított a földesúri telkekről városokba költöző mestereknek. A szabómesterek, mint más mesterség képviselői is, céhekbe tömörültek. Az első céhlevél amit Hunyadi János adományozott a beregszászi szabóknak 1446-ban készült, de a benne foglaltak alapján arra következtethetünk, hogy abban az időben a szabócéhek működése már több évtizedes múltra tekintett vissza.

A mesterség fejlődésének másik bizonyítéka, hogy a 17. század elejére már kialakultak a szabóság különböző válfajai. A két főág a külföldi divat szerint dolgozó német, illetve a ma-

gyar viseletet készítő magyar szabóság. A magyar szabóság további három ága a vékony kelméből dolgozó váltómíves és a vásármíves szabók, azaz a vékonyszabók, illetve a szűr-míves szabók. A váltómíves szabó mindig megrendelésre és hozott anyagból dolgozott,

míg a vásármíves a vásárok alkalmával kínálta készruháit. A szűr-szabó durva posztóból készítette a szűrnek nevezett ma is jól ismert ruhadarabot. A vékonyszabók közül kerültek ki a 18. században az egy ruhaféleségre specializálódott szabók pl.: nadrágmívesek, zubbony-csinálók, réklíkészítők.

A dombrádi szabók közül Szalai Vilmosról keresztfia Plósz Sándor és felesége, Ilike néni mesélt:

„Szalai Vilmos Dombrádon született 1908. április 30-án. Édesapja Schwartz Adolf, édesanyja Klein Fáni. Az egész család szabósággal foglalkozott, és kocsmájuk is volt. A mai papírbolt mellett volt az üzlet és amögött a házuk. A szabó mesterséget apja mellett, inas-ként pedig Kassán tanulta, így szerezte meg a mesterlevelét. A világháború idején mint zsidót, családjával együtt Sátoraljaúj-helyre deportálták. Testvérei és édesanyja odamaradt, egy nővére Bella, kivándorolt Izra-

elbe. Vilko bácsi (hisz mindenki így ismerte), 1946-ban tért haza a koncentrációs táborból. Ekkor változtatta családnevét az eredeti Schwartzról Szalaira. Kétszer nősült, első felesége Neibel Rozália, második felesége Náfráti Rozália cigándi katolikus tejszarnokos volt. Esküvőjük után vették meg a lakásukat és alakították ki az üzlethelyiséget, ahol dolgozott. A dombrádi Ruházai és Szolgáltató KTSZ-ben oktatóként is tevékenykedett. Szakmáját 1992. február 14-ig, életének utolsó percéig gyakorolta.

Műhelyének berendezését, használati tárgyait, szerszámait a dombrádi helytörténeti gyűjteményben őrzik.”

+++

A mai Vénusz étterem mellett működött egykor Ágoston László szabósága, valamint testvére Ágoston András szabóműhelye, amelynek helyén a katolikus templom mellett ma virágbolt működik. Önteleken dolgozott még feleségével Borbély Sándor, aki jelenleg időotthonban él.

Mai világunk sajnos megköveteli a minél olcsóbban és gyorsabban, a lehető legnagyobb haszon mellett a „legtöbbet-gyártás” technológiáját, ami az esetek többségében a minőség és a tartósság rovására megy. Ma már kevés a régi jól bevált dolgokhoz ragaszkodó mester, aki minden ruhadarabot a több száz éve bevált és a tartósságot garantáló módszerekkel és alapanyagokkal próbál elkészíteni, nem mellőzve a sok időt igénylő kézi díszítő és egyéb munkafolyamatokat. Pedig ahogy Mikszáth egyik hőse mondja a szabóságról: „Nagyszerű mesterség az... fölséges tudomány, az Isten alkotásainak kikorrigálása: a rossz derekat kiigazítom, a lejtős vállakba férfiaságot öntök.”

Kádár László

Molnár István Ajándék

Kinn havas a határ
De benn a szobában
A meleg táncot jár.
A karácsonyfa is felveszi
Subáját ezüst szalagokkal
Díszítve ruháját.

Nem is csoda,
Vidám gyerek sereg
Gyorsan sűrög forog
Kicsiny kezeikkel
Cukorkákat rakván.
A díszek sem maradnak

Árván a dobozban
Mélto helyeiket
Elfoglalják sorra.
Nagy itt a nyüzsgés
Zsivaj és a lárma
A rövid kacaj,

Harsány nevetés
Feltöri a szobának
Méla bús csendjét.
Megpihen most rajtuk
Fáradt tekintetem,
S ahogy így elmerengve nézek

A könny mint két kar
Átöleli a szememet.
Nem fájnak a gondok
Sem az élet
Sőt örülök hogy
Létezem és élek.

Régóta nem írtam
Már verset mert a
Rímek csak fájdalmat tettek
De most mint túltöltött pohár
Szívemből kicsordul
Felvettem a tollat,

De nem mint fegyvert
Csupán csak azért
Hogy leírjam nektek
A legszebbet. S vele
Egy örök igazságot
Mert olya rövid az élet

Mint a füst elszállnak
Az évek. Nagy ajándék az
Ha van kit szeretni
Az is ha tudsz. Mindezekhez
Társul az akarat és a jó tett
Szébbé...teheted az életed.

Molnár István, Dombrád
Andrássy úti lakos saját verse

ANYAKÖNYVI HÍREK

Hosszú életet, jó egészséget kívánunk az újszülötteknek, bennük sok örömet a szülőknek.

Hozzátartozók iránti részvétellel közöljük az elhunytakat.

Gyermek neve:

1. Horváth Liliána
2. Görög Krisztián
3. Raboczkai Viktória Szimóna
4. Bónis Bianka
5. Bandor Debóra
6. Horváth Virág Petra
7. Lakatos Viktor
8. Demeter Viktor
9. Sóki Viktória Tünde
10. Káté Attila Szebaszián
11. Benyő Melinda Mária
12. Kozma Martin
13. Tóth Krisztina
14. Szántó Ruben

Anyja neve:

- Horváth Renáta
- Görög Andrea
- Gyetzvai Zsuzsanna
- Bónis Anita
- Jóni Mária
- Horváth Katalin
- Orgován Judit
- Lakatos Gabriella
- Harsányi Marianna
- Ráduly Klára
- Mikó Erzsébet
- Verdes Ildikó
- Tóth Nikolett
- Kiss Anita

1. Vincze János
2. Szántó András
3. Jánvári Ferencné (Harsányi Gizella)
4. Nagy Balázs
5. Gere Mihályné (Lakatos Julianna)
6. Szoboszlai László
7. Bodor József
8. Szegfű Mihály
9. Gombos László
10. Csáki Menyhértne (Tóth Erzsébet)
11. Szabó István
12. Varga József
13. Balla Lászlóné (Molnár Katalin)
14. Benkő Istvánné (Kropf Emma)
15. Bankó Béláné (Gonda Mária)

Gratulálunk a házasságot kötötteknek és kívánunk békés, boldog esztendőket az életben sok örömet.

1. Horváth Krisztina	-	Setét Ferenc
2. Váradai Andrea	-	Nagy Béla
3. Papp Katalin	-	Csekk Miklós

Ötven éves házassági évforduló

Ez évben ünnepelte ötvenedik házassági évfordulóját:
Tóth Sándor - Harsányi Berta
Karászi Sándor - Veress Klára
Szikszai Zoltán - Szabó Erzsébet
Berencsi Géza - Karászi Borbála
 A házaspároknak e jeles esemény alkalmából erőt, egészséget és hosszú boldog életet kívántak szeretteik. A Polgármesteri Hivatal részéről *Kozmáné Kasza Veronika* polgármester és *Fábián Istvánné* anyakönyvvezető köszöntötték az ünnepelteteket.

Szabó Erzsébet és Szikszai Zoltán

Veress Klára és Karászi Sándor

Berencsi Géza és Karászi Borbála

E-KÖZIGAZGATÁS, E-ÜGYINTÉZÉS DOMBRÁDON

Építési engedély iránti kérelem benyújtása otthonról? Igen 2010. január 1-től erre is lesz lehetőség Dombrádon. De hogyan? Örömmel értesitem a település minden lakóját, hogy az Új Magyarország Fejlesztési Terv Államreform Operatív Program keretében (ÁROP-1.A.2/A-2008-0180. számú) elnyert támogatásból 2010. január 1. napjától Dombrád Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában is bevezetésre kerül az elektronikus közigazgatási ügyintézés. A Képviselő-testület 12/2009(XI.27) rendeletében határozta meg azon ügyeket, amelyek ügyintézésére elektronikus úton van lehetőség.

Mi szükséges az elektronikus ügyintézéshez?

1. Először is az Ügyfélkapu-rendszerhez történő csatlakozás. Ez sokak előtt már régóta ismert rendszer. De mindenkinek lehetősége van csatlakozni ha besétál a Polgármesteri Hivatal Okmányirodájába, ahol az ügyintézők minden segítséget megadnak az Ügyfélkapus regisztrációhoz. A regisztráció ingyenes, egy érvényes személy igazolvány szükséges csak hozzá illetve egy létező e-mail cím.
2. Ha megvan az ügyfélkapus belépési lehetőség akkor már csak egy internetes csatlakozás szükséges. Ha ez nem áll rendelkezésre otthon akkor vagy a

Művelődési Ház teleház szolgáltatása vagy a DIFI Ház internet szolgáltatása áll ingyenesen rendelkezésre. A <http://www.e-tarsulas.hu/dombrad> oldalra kattintva, azon is a jobb oldal szélén található települési listáról Dombrádot kiválasztva érhető el az e-ügyintézéshez szükséges web-felület.

3. Az E-ügyintézés menüpontban három alpont áll rendelkezésre. Az egyik az egyes elektronikus intézhető ügyekre vonatkozóan ad részletes leírást. A másik alpontban magával az elektronikus ügyintézés mikéntjével kapcsolatosan tudnak tájékozódni, minden ügytípushoz rendelkezésre áll letölthető for-

manyomtatvány, összesen 116 féle ügytípushoz. A harmadik pontban pedig konkrét közigazgatási ügyeket tudnak indítani. Utóbbi esetben szükséges az ügyfélkapus regisztráció. Az elektronikus ügyintézés bevezetésével reményeink szerint a XXI. század követelményeinek megfelelő szakmai színvonalú, a technológiai és informatikai fejlődést követő ügyfélcentrikus és színvonalas ügyintézési forma honosodik meg Dombrádon. Az ügyeket akár otthonról, egy meleg szobából is indíthatjuk. Ezért is biztatok mindenkit, akinek lehetősége van erre – bátran intézze közigazgatási ügyeit otthonról.

Dr. Teschmayer Gábor jegyző

TELEPÜLÉSÜNK JELES SZEMÉLYISÉGEI 26.

Harsányi Sámuel tábori lelkész (1808-1885)

(Harsányi Sámuel tiszteletes úr - 1808 Tiszakarád - 1885 Apagy - dombrádi gyökerekkel büszkélkedhetett, mivel édesapja Harsányi Sándor, az egykori tiszakarádi prédikátor, 1768.

március 18-án Dombrádon született. Harsányi Sámuel részletes életrajzát fia, Harsányi Gusztáv megyei táblabíró adta ki Debrecenben, 1926-ban: *Töredékek egy magyar református lelkész hányatott életéből*. Fotó nincs a birtokunkban róla. József nevű testvére Dombrádra

házasodott. Jókezü, híres asztalos volt. Hiába faggatom a Harsányi utódokat, hogy kinek a dédnagyapja volt híres asztalos, senki nem emlékszik rá. Aki jelentkezne hitelt érdemlően a Harsányi családból megajándékoznom a fent nevezett könyv egyik példányával, mert nekem kettő van belőle, de féltve őrzöm. Egy ócskás-piacon találtam. Sajnos a Harsányi tiszteletes úr utódairól sem tudunk semmit.)

1835-ben hármuknak volt a legnagyobb parókiális körzetük a világon: a római pápának, a moszkvai pátriárkának, meg Harsányi Sámuel református tiszteletes úrnak. Igen, neki is, mert ő ebben az időben nem kevesebb, mint tizennégy tartománynak volt a magyar református prédikátora.

Az országgyűlés ugyanis arra unszolta Ferenc császár-királyt, hogy legyen már végre a külföldi kaszárnyákban szolgáló magyar református katonáknak is prédikátoruk. A császár kajánul elmosolyodott, hogy: jó, meglesz, kívánságuk teljesülni fog, és 1835 tavaszán megjelent a királyi leirat, amely a kétfejű sas fennhatósága alá tartozó tizennégy örökös tartományba egy, mondd: egyetlen egy református tábori prédikátort rendel.

Így lett Harsányi Sámuel tiszteletes úr Lombardia, Velenec, Párma, Modena, Piacenza, Goastella, Toscana, a Pápai Állam, Tirol, Voralberg, Istria, Görz-Gradiska, Trieszt és egész

Az isztriai kikötő

Dalmácia református prédikátora, mellékesen még az egész magyar tengerpart és az összes szigetek is hozzátartoztak parókiális körzetéhez.

Még felsorolni is fárasztó dolog, hát még bejárni mind ezeket a tartományokat, nagyfejedelemségeket. De Harsányi tiszteletes úr felült egy jó szürke ló hátára és januártól szilveszterig szakadatlanul úton volt mindig ott a messzi idegen földeken lankadatlanul.

Hát volt is kinek szolgálni, mert nemcsak egy-két tucat hívó akadt a tartományi kaszárnyákban, hanem voltak nagy, népes gyülekezetek is, hiszen Bergamóban 116 magyar református gyalogos szolgált, Reggióban 328 huszár, Modenában 691 magyar református lovaskatona, Bresciában 724 huszár, Lodiban 272 huszár, a soktornyú Majlandban magában 525 református huszár. Cremona szép városában a magyar református istentiszteleten 258 huszárral énekelte a zsoltárokat. Szóval sok szép számos-tagú gyülekezete volt Harsányi tiszteletesnek.

Fáradhatatlanul járta roppant körzetét, ahol különösen karácsony előtt, igen-igen megszaporodott a tennivalója. A külföldi kaszárnyákban rostokoló magyar katonák ugyan-

is nagyrészt „kötéllal fogott,” írni-olvasni nem tudó szegény jobbágyfiak voltak. Évszámra megváltak az árvák úgy, hogy nem kaptak üzenetet s tőlük se ment üzenet a messzi hazába. De hát karácsony előtt, a szeretet nagy ünnepére készülve, mindegyik arra vágyott, hogy legalább egy pár sorban tudassa az otthoniakkal, akik Tiszaháton, vagy a gömöri hegyekben, vagy a Nagyalföldön, vagy a Dunán élnek a szülőhazában, hogy a messze szakadt magyar katona szeretettel gondol rájuk. Az öreg szülőre, a várakozó mátkára, a testvér atyafiakra! És hogy boldog karácsonyt kíván nekik addig is, míg majd meglátják egymást.

A többnyire osztrák tisztkehez, mogorva altisztekhez nem mert fordulni kérésével az analfabéta katona. De bezzeg bizalommal fordult Harsányi tiszteletes úrhoz, aki aztán néhány magyar tiszt, altiszt, meg katona segítségével ezerszámra írta karácsony előtt a messze hazába a karácsonyi üzeneteket, már jóval karácsony előtt, hogy a szeretet nagy ünnepére eltaláljanak azok a levelek a jobbágy kunyhókba.

Hej, de sok száz, de sok ezer levelet megírt a derék Harsányi tiszteletes úr karácsony előtt. Hej, de sok jobbágykunyhóban áldották az ismeretlen kezét, aki tolmácsolta az ő fiuk karácsonyi üzenetét számukra. Harsányi tiszteletes úr karácsonyi leveleit vitték a gyorsfutárok, hogy odahaza azoktól a levelektől is boldogabb legyen az ünnep, a szeretet ünnepe.

Fáradhatatlanul írta a karácsonyi leveleket Harsányi tiszteletes úr 1835-től egészen 1848-ig. Akkor aztán már nem írta tovább, mert otthagyta roppant prókiális körzetét, s elindult hazafelé, mert Kossuth Lajos azt üzenté, hogy szükség van a regimentre idehaza. Apagy-i lelképásztorként fejezte be életművét.

(Református Lelkészi Hivatal)

A Művelődési Ház és Könyvtár Ünnepi nyitva tartása

December 24-én, 25-én, 26-án 27-én ZÁRVA.

December 28-án, 29-én, 30-án 7,30-tól 17,00-óráig NYITVA.

December 31-én 7,30-tól 12,00-ig NYITVA.

Ezúton szeretném megköszönni minden hozzánk betérő látogatónak, valamint a segítő vállalkozóknak és magánszemélyeknek az egész éves együttműködést!

Minden kedves lakosnak Békés Karácsonyi Ünnepeket és sikerekben gazdag Boldog Új Évet kívánok a magam, valamint az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár nevében.

Vincze Menyhért
az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár igazgatója

Beszélgetés a könyvtárban

November 4-én a „Beszélgetés a könyvtárban” előadássorozat keretén belül találkozhattak az érdeklődő felnőttek és diákok Nógrádi Gábor és Nógrádi Gergely írókkal, akiknek kötetlen beszélgetésen kérdéseket tehetek fel. Nógrádi Gábor sok érdekes kérdést kapott a jelenlévő diákoktól a könyvírás fortélyaiival kapcsolatban. Az ügyesen kérdezők jutalomban részesültek. Az előadást követően akciós könyvvásárt tartottak.

HOVÁ TÚNT A SZOBOR?

Hová lett a volt Védőnői Szolgálat kertjéből az „Anya és gyermeke” faragott szobor?

Sokan kérdeztek a kedves emlékmű sorsáról. Nos, a szobor ünnepélyes keretek között áthelyezésre került az új Egészségház belső udvarára.

Májusban a „Születés Hete” alkalmából egy fát is ültetünk mellé, mégpedig az „élet fáját”, amit *Pellei Zoltán* alpolgármester úr, a Szivárvány Óvoda óvodásai, Családsegítő és a Védőnői Szolgálat mun-

katársai helyezték a földre. A madárberkenye fa befogant új hajtásokkal és korallpiros hajtásokkal pompázott a nyáron. A szobor egy új virágos udvari parkban jelzi az immár 75 éves múltra visszatekintő Dombrádi Védőnői Szolgálat megalakulását.

A facsemete növekedése pedig a gyermekek növekedését is szimbolizálja.

Pásztorné Bodor Katalin
csoportvezető védőnő

GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS VOLT DOMBRÁDON

November 6-án Dombrád ifjúsága megválasztotta az új Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzat tagjait, valamint ifjúsági polgármesterét. Ifjúsági önkormányzati tagjelöltek és polgármesternek olyan 13 (vagy legalább a 7. évfolyamba lépő) és 23 év közötti Dombrádon élő fiatal vagy bármelyik helyi iskolában tanuló nappali tagozatos diák jelentkezését vártuk, aki önkormányzati tag szeretett volna lenni. Az ifjúsági önkormányzati testület 6 tagjára, illetve az ifjúsági polgármesterre minden 13 és 23 év között dombrádi fiatal valamint dombrádi iskolába járó nappali tagozatos dombrádi és nem dombrádi tanuló adhatta le szavazatát. A szavazásra négy helyszínen került sor. A délelőtti folyamán az iskolás tanulók a Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola

Andrássy úti és Kossuth utcai épületében és a Dr. Bereczky Zsigmond Református Általános Iskolában voksoltak a jelöltekre. A DIFI Információs Iroda pedig egészen 17

óraig lehetőséget biztosított a szavazásra.

A Gyermekek és Ifjúsági Önkormányzati Választás hivatalos eredménye:

Az ifjúsági polgármester:

Surányi Ádám 101 szavazat (Móra Ferenc Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú

AZ ANYATEJ VILÁGNAPJÁN

A Dombrádi Védőnői Szolgálatnál idén is megrendezésre került az Anyatejes Világnapi rendezvény. Az eseményen közel 40 fő vett részt, köztük várandós anyák, valamint kismamák gyermekeikkel.

A rendezvény előadással kezdődött: *Dr. Erdei Tatjana* szülész-nőgyógyász beszélt a szülés előtti érzéstelenítésről. A továbbiakban a védőnők fejtették ki gondolataikat az anyatej pótolhatatlan értékéről, a tehen tej-allergia kialakulásáról, valamint arról, hogy a stressz milyen negatív hatással van az anyatejtermelésre.

Ezt követően Anyatej Világnapi Emléklappal jutalmaztuk egy évre visszamenőleg azokat a kismamákat, akik 6 hónapnál tovább is anyatejjel táplálták gyermeküket. Nevük felkerült egy dekoratív

„Dicsőség Táblára”, amit a tanácsadó falán helyeztünk el. A gyermekeknek plüss játékkal kedveskedtünk. Az Aranyalma Patika a Gyógynövény Bolt és a Polgármesteri Hivatal anyatejserkentő teát ajánlott fel a rendezvényre. A résztvevőket kávéval, üdítővel és teasüteménnyel vendégeltük meg a városháza jóvoltából.

A rendezvény célja volt, hogy az újszülötteket legalább 6 hónapig anyatejjel táplálják az egészséges fejlődés érdekében.

Reméljük rendezvényünk pozitív hatással volt a jelenlévőkre.

Pásztorné Bodor Katalin
csoportvezető védőnő

melyből jó néhány programot már sikeresen megvalósítottak.

Dombrádi Híradó

HELYI KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó:
Kozmáné Kasza Veronika
polgármester

Szerkesztőbizottság:

Csáki Menyhért,
Király Istvánné,
Markó Istvánné,
Nagy Szabolcsné,
Sipos Kálmánné,
Vincze Menyhért.

Szerkesztő:

Kovács Bertalan

Tördelés:

JPG Stúdió Bt.

Készült:

Nyír-Print Nyomda